

Podnože pro třešně a višně

Generativně množené podnože

Jedná se o značně bujně podnože, do malých zahrádek se příliš nehodí. Přesto většina výpěstků v českých školkách se prodává na těchto podnožích. Stromy narostou i do 8 metrů, zaberou spoustu místa. Významná plodnost nastupuje později, stromy jsou dlouhověké, dobře kotví v půdě. Ptáčnice se hodí do těžších a středních půd, mahalebka do půd lehkých, kamenitých.

- P-TU-1** jedná se o typ bělokoré ptáčnice. Roste bujně (z turnovských však nejméně)
P-TU-2 typ tmavokoré ptáčnice, trpí Blumeriellou jaapii. Roste bujně, z turnovských nejbujněji.
P-TU-3 typ bělokoré ptáčnice silného vzrůstu, koření i z kořenového krčku
MH-KL-1 jedná se o selekci mahalebky, vyniká dobrým zdravotním stavem. Výborná do lehkých půd, dobře však snáší i těžké zamokřené půdy.

Vegetativně množené podnože

- F 12/1** podnož anglického původu, roste bujně (skoro jako semenné podnože), je citlivá k bakteriální nádorovitosti kořenů, nástup do plodnosti je pozdější, tvoří hodně kořenových výmladků.
- COLT** podnož anglického původu, mezidruhový kříženec. Roste asi o 25 % méně než ptáčnice. Výborně se množí (i dřevitými řízkami). Nesrůstá s 'Hedelfingenskou', 'Sam' a 'Van'. Podrůstá na stanovišti. V literatuře je často uváděna její nízká mrazuodolnost, toto se u mne za dvacet let nikdy nepotvrdilo.
- P-HL-B** podnož pochází z Holovous, růst je asi o 30 % slabší než na ptáčnici, nepotřebuje oporu, je citlivá k zimním mrazům a Brumeriella jaapii. Tvoří kořenové výmladky, nezmenšuje plody. Množí se meristemově, možno i bylinnými řízkami.
- P-HL-A** roste asi o 50 až 60 % méně než ptáčnice. Koření mělce, nesnáší trvalé zatrávnění, citlivá na některé herbicidy, vděčná za závlahu. Nutná opora. Na stanovišti podrůstá. Je náchylná k Brumeriella jaapii. Množí se meristemově a bylinnými řízkami. Je zatím nejlepší z Holovous.
- P-HL-C** roste asi o 80 % slaběji než ptáčnice. Velmi brzy nastupuje do plodnosti. Vyžaduje dobrou agrotechniku. Nutná opora, závlaha, černý úhor. Je citlivá k herbicidům. Pod závlahou roste více. Při přeplození zdobňuje plody. Je dostatečně odolná k zimním mrazům.
- Gizela 6** německá podnož, roste asi o 40 % méně než semenné podnože, jedná se o mezidruhový kříženec. Do plodnosti vstupuje ranně, stromy jsou velice plodné, dobře kotví v půdě, nepotřebují oporu. Skoro nepodrůstá. Množí se meristemově a zelenými řízkami. Podporuje nasazování větví v tupém úhlu.
- Gizela 5** jedná se opět o mezidruhový kříženec, roste o 50 % méně než ptáčnice. Dobře kotví v půdě, nevyžaduje oporu. Skoro netvoří kořenové výmladky. Nástup do plodnosti je velmi časný, plodnost je vysoká. V lehkých půdách vyžaduje závlahu. Při přeplození zdobňuje plody.
- Gizela 3** opět mezidruhový kříženec, roste asi 40 až 70 % méně než ptáčnice. Vyžaduje dobré půdy a vysokou agrotechniku. Kořenové výmladky téměř netvoří.

Podporuje nasazování větví v tupém úhlu. Brzy nastupuje do plodnosti, plodnost je vysoká. Množí se meristemově a zelenými řízkami.

V zahraničí vzniklo v posledních letech mnoho perspektivních podnoží, které se postupně dostávají i k českým školkařům a můžeme se již s nimi na našem trhu setkat.

Camil/ syn. GM 79/	Belgie, růst o 30 % menší než ptáčnice, dobře kotví v půdě, mrazuodolná, brzy plodí
Damil /syn. GM 61/1/	roste o 50 % méně než ptáčnice, opora v prvních letech po výsadbě
Inmil /syn. GM 9/	růst je o 60 % menší než ptáčnice, vyžaduje oporu

Všechny tyto podnože se množí bylinnými řízkami.

Německé podnože **Weiroot** vznikly selekcí višňí a později jejich křížením s ptáčnicí. Nehodí se do těžkých a zamokřených půd. Klony **10**, **13** a **14** nemají se všemi odrůdami třešňí dobrou afinitu, hodně podrůstají. **Klon 53** roste velmi slabě, keřovitě, nutná opora, afinitu má většinou dobrou. **Klon 72** roste středně, silně podrůstá, netrpí klejotokem. **Klon 158** roste slabě, většinou má dobrou afinitu, velmi brzy nastupuje do plodnosti a výnosy jsou vysoké. **Heimann 10** je mahalebka. Je velmi bujná a hodí se do suchých kamenitých a písčitých půd.

Francouzská podnož **Tabel Edabriz** je selekcí višně, roste o 45 % méně než ptáčnice. Dobře kotví v půdě, nesnáší silně alkalické půdy. Brzy nastupuje do plodnosti a plodnost je vysoká. Vyžaduje vysokou agrotechniku, závlahu, hnojení.

Generativní francouzské podnože **Fercahun-Pontavium** a **Fercaden-Pontaris** jsou příliš bujně rostoucí a pro zahrádkáře nebudou perspektivní. Rovněž vegetativně množená francouzská mahalebka **SL-64** roste hodně bujně. Nesnáší vysokou hladinu spodní vody.

Maxma Delbard 14 (syn. **Bronkforest**) je americký kříženec třešně a mahalebky. Roste polozakrsle na úrovni 60 až 80 % ptáčnice.

Dobře kotví v půdě, nepodrůstá, netrpí nádorovitostí kořenů a asfyxií.

Při výsadbě třešňí a višňí vždy musíme přihlídnout k použité podnoži a dle toho volit případný spon výsadby. U slabě vzrůstných podnoží ve tvaru štíhlého větene můžeme volit spon v řadě i 2,5 metrů. U stromků na bujně rostoucích podnožích, pokud takovéto výpěstky se rozhodneme vůbec do zahrady vysadit, volíme raději individuální výsadbu tak, aby v pozdějších letech mohutné koruny nezastínili půl naší případně sousedovy zahrady. Pro takovéto stromy raději volíme stanoviště kolem přístupových cest nebo ve volném prostoru. Nesmíme také zapomenout na skutečnost, že u většiny slabě rostoucích podnoží musíme použít opěrný kůl a věnovat stromkům zvýšenou péči, to znamená nenechat pod stromy plevel po kolena, nutno zavlažovat a přihnojovat. Zároveň nesmíme zapomenout na pravidelný řez a tvarování větví.

Autor: Miroslav Přasličák